

**Stichting Stikstof Claim**

Het Korhoen 75  
8251 MJ Dronten

KVK nummer: 76063283

BTW: NL860494226B01

Email: [info@stikstofclaim.nl](mailto:info@stikstofclaim.nl)

IBAN: **NL64 ABNA 08 63 52 59 03**

BIC: ABNANL2A

Datum: 26-4-2025

Onderwerp: Reactie op Kamerbrief 'Startpakket Nederland van het slot'.

Stichting Stikstof Claim (SSC) is kritisch op de brief van de minister LVVN betreffende 'Startpakket Nederland van het slot' die vrijdagmiddag 25 april namens het Kabinet aan de Tweede Kamer is verzonden.

SSC realiseert zich dat de minister en het Kabinet voor een enorme taak staan om de puinhopen, aangericht door het vorige Kabinet, op te ruimen.

SSC realiseert zich ook dat een Kabinet met een andere politieke kleur zeer waarschijnlijk tot geheel ander en veel pijnlijker pakket zou zijn gekomen.

SSC herkent de noodzaak van het Kabinet om het rekenmodel Aerius spoedig te vervangen. Het is namelijk ongeschikt voor individuele vergunningverlening. De door het Kabinet voorgestelde verbeteringen, het invoeren van een rekenkundige ondergrens van 1 mol en het wetenschappelijk toetsen van de droge- (maar volgens SSC ook de natte) depositie, kunnen positief uitwerken. Ook kunnen ze ertoe bijdragen dat legalisatie van Pasmelders en interimmers - voor zover nog vereist - gerealiseerd kunnen worden.

In de brief staat ook dat het Kabinet bij regionaal maatwerk stroken wil instellen van 250 meter rond overbelaste hexagonen. Daarmee erkent het Kabinet dat stikstof uitsluitend tot 250 meter afstand van een bron tot significante depositie kan leiden. Buiten deze grens dus niet. Daarmee erkent het Kabinet tevens dat de huidige gehanteerde 25 km grens vanuit de bron voor ammoniak bij berekening door Aerius onjuist is en dat deze moet worden teruggebracht tot maximaal 250 meter.

Met deze brief volgt het Kabinet het in oktober door SSC uitgebrachte advies om te komen tot een spoedwet die veel onvolkomenheden in de huidige stikstof- en natuurwetgeving repareert en/of aanpast.

Het ontwikkelen van een alternatief voor de KDW en het verbeteren van de natuurdoelanalyses verlegt de huidige eenzijdige focus op stikstof naar meer verschillende drukfactoren op de natuur. Dit is een verstandige en terechte inzet.

Ronduit kritisch en negatief is SSC over de voorgestelde emissie doelsturing per bedrijf en de generieke emissie reductie maatregelen. Daar waar emissie reductie in de nabije omgeving van stikstofgevoelige habitats zinvol is, zijn generieke emissie reducerende maatregelen op grotere afstand van stikstofgevoelige habitats volstrekt zinloos. Zowel voor het effect op de natuur als voor de vergunningverlening hebben deze maatregelen geen enkel nut. De pogingen om te komen tot bedrijfsspecifieke doelsturingen zullen in veel bedrijfstypes niet meetbaar, niet haalbaar en niet handhaafbaar blijken te zijn. Daar zijn de afgelopen 30 jaar al diverse mislukte instrumenten voor ontwikkeld. Volstrekt onbegrijpelijk is dan ook de keuze van het Kabinet om stikstofreductie percentages op te nemen in de wet. Immers, het Kabinet wil de wetgeving aanpassen en niet meer sturen op KDW maar op daadwerkelijke monitoring van de staat van de natuur. Daardoor wordt het opnemen van stikstofemissiereductie percentages in de wet overbodig. Het Kabinet is hiermee inconsequent.

SSC is ondanks de forse kritiek op een paar onderdelen, welke écht aanpassing behoeven, van mening dat de ministers Wiersma en Keijzer zich enorm hebben ingespannen om te komen tot een startpakket dat hoop en perspectief kan bieden aan ondernemers in alle economische sectoren en boeren, Pasmelders/interimmers in het bijzonder.

Voor vragen of toelichting: Jan Cees Vogelaar, voorzitter Stichting Stikstof Claim

06 53 39 17 04